

Lesz-e hatpárti party?

Borúlátó reagálások a Horn-javaslatra

Szombaton Horn Gyula pártelnök az MSZP országos tanácskozásán felhívással fordult a parlamenti pártokhoz, s tegnap a parlamentben megismételte: kezdjenek tárgyalásokat egy olyan megállapodás érdekében, amelynek alapján szavatolhatják a legfontosabb gazdasági és szociális kérdések, az országban meglévő súlyos feszültségek kezelését. Megkérdeztük az érintett hat párt egy-egy képviselőjét, véleményük szerint időszerű-e a hatpárti tárgyalások felújítása, s adott esetben támogatják-e az asztalhoz ülést.

Greza Ferenc (MDF) határozott nemmel felelt munkatársunk kérdésére, hangsúlyozva, hogy nem frakciója, csupán saját véleményét tolmácsolja, miután a képviselőcsoport még nem foglalkozott az MSZP elnökének javaslatával.

— Nem először vetődik fel a szocialista párt és Horn Gyula részéről a hatpárti tárgyalás igénye. Az ilyenfajta elképzelésnek azonban véleményem szerint a legrosszabb értelemben vett népfrontos jellege van, a többpárti, parlamentáris demokrácia alapvető értékeitől eltér. A kormánypártok a teljes körű demokráciában felhatalmazást kapnak a soros választóktól, teljes felelősséget vállalnak lépéseikért, döntéseikért. Az ilyenfajta egyeztető tárgyalásoknak tehát csekély a létjogosultsága; erre akkor van szükség, amikor az alkotmány kétharmados törvényeket ír elő, s volt is ilyen egyeztetés már a képviselőcsoportok között. Akkor is szó lehet pártok közötti megbeszélésekről, amikor biztonságpolitikai kérdésekről — mint például a moszkvai puccs volt — kell tárgyalni. Azokban a kérdésekben azonban, amelyeket Horn Gyula felvetett, a döntési kompetencia és felelősség a kormányzó pártra hárul. Megjegyzem, az sem mindegy számomra, hogy parlamenti frakciók vagy pártok közötti tárgyalásról van szó...

Oláh Sándor (kisgazda 36-ok) így fogalmazott:

— Személyesen részt vettem a hat párt korábbi egyeztető tárgyalásain és utolsó ülésén is. Ezt a Fidesz kezdeményezte, és a miniszterelnök, mint a legnagyobb kormányzó párt elnöke is, megértést tanúsított iránta. De még a kitűzendő témakörökig sem jutott el a tárgyalás, csak az eljárásjogi kérdésekig. Személyes megítélesem szerint a pártok viszonya és a belpolitikai helyzet azóta csak romlott. Nem lennének optimista Horn Gyula kezdeményezésének fogadtatását illetően. Bár magam is úgy érzem, ebben a politikai ciklusban talán ez az utolsó alkalom arra, hogy a hat parlamenti párt még egy kicsit „megemberelje” magát, s próbáljon olyan helyzetet teremteni, amelyik nemcsak elengedhetetlen a kormányzáshoz szükséges törvények meghozásához, de a jogfejlődést is biztosítja. Legderülőbb esetben is az MDF januári országos gyűlése után keletkezhet csak olyan szituáció, hogy az MDF ezt a

kezdeményezést kedvezően fogadja. A többi pártban megvan a készség a tárgyalásra.

Csépe Béla, a KDNP frakcióvezetője előrebocsátotta: ő mindig üdvözli azt a kezdeményezést, hogy az országot alapvetően érintő kérdésekben egyeztetés, konszenzuskeresés jöjjön létre.

— De nem osztom a Horn úr által tett drámai felhívást, miszerint most veszélyhelyzet lenne — mondta. — Súlyos és megoldatlan gondok természetesen vannak, ám úgy vélem, ezekről bizottságokban, folyosókon rendszeresen folyik az egyeztetés, tehát a tárgyalások szervezett formáját most nem támogatom. Elképzelhetőnek tartom ugyanakkor, hogy jövőre sör kerüljön a pártok egyeztető tárgyalására.

— Ilyen megbeszélésre korábban több esély nyílt volna, több értelme is lett volna — nyilvánított véleményét *Kövér László* (Fidesz). — Kevesebb eldöntött ténnyel kellett volna számolni, több feszültséget tudtunk volna megspórolni azok közül, amelyek idáig bekövetkeztek. Januárig több okból nem látom lehetőségét a hatpárti tárgyalásoknak. Részint a költségvetési vita, részint az MDF helyzetének tisztázatlansága miatt. Látni kéne ugyanis, kik a tárgyaló felek... Az, hogy most az MSZP terjesztette elő a hatpárti tárgyalás javaslatát, elegendő ok lesz arra, hogy a pártok legnagyobb része ne lelkesedjen érte. Igaz ugyanakkor, hogy ez az utolsó olyan időszak a választási ciklusban, amikor még van értelme a tárgyalásnak, hiszen ahogy közeledünk a ciklus végéhez, úgy fogy az esélye és értelme. Én magam semmiképpen sem zárkóznék el a tárgyalásoktól.

Tardos Márton, az SZDSZ frakcióvezetője nem tartotta elvetendőnek Horn Gyula javaslatát.

— Az ország gazdasági és szociálpolitikai téren súlyos válságban van — mondta. — Ezért a Horn Gyula által felvetett kezdeményezés indokolt, de nem látom annak reális valószínűségét, hogy a kormány egy ilyen egyezkedésbe belemenne, egészen egyszerűen azért, mert kerüli a megoldandó problematikus kérdéseket, és nem kíván ezekről tárgyalni. Mi tehát indokoltnak tartjuk, hogy ezeken a területeken történjen valami, de erős kétségeink vannak a megvalósíthatóságát illetően.

(demény—horváth)